

GAZDASÁGI
VERSENYHIVATAL

A KARTELLEKKEL SZEMBENI FELLÉPÉS TÁRSADALMI ÉRDEK

Nemzetközi kartellkonferencia Budapesten

A GVH 2007. február 16-án nemzetközi konferenciát tartott a kartellek társadalmi veszélyességéről, illetve a velük szembeni fellépés lehetséges módjairól. A konferencia előadói, versenyhatóságok, politikai döntéshozók és vállalati képviselők egyetértettek abban, hogy a kartellek áremelkedéshez, választékcsökkenéshez, a fogyasztók megkárosításához vezetnek, az ellenük való fellépés fontos és hasznos feladat.

A gazdasági szereplőkben megvan a hajlam, hogy korlátozzák a versenyt, hogy megállapodásokkal arra törekedjenek, hogy a piacinál magasabb árat határozzanak meg, és nem piaci körülmények között extraprofitot érjenek el, mellyel sok milliárdos károkat okoznak – mondta a konferenciát megnyitó **Gyurcsány Ferenc**. A miniszterelnök hangsúlyozta, hogy minden eszközzel támogatja a GVH kartellek elleni fellépését.

A bíróságok fontos garanciális szerepet töltenek be a GVH döntéseinek felülvizsgálatával, hiszen fontos a jó döntés, vállalkozások léte, munkahelyek ezrei függhetnek tőle – mondta **Lomnici Zoltán**. Ugyanakkor a felülvizsgálat során csak a döntések 7-8 százalékát változtatja meg a bíróság, tette hozzá a Legfelsőbb Bíróság elnöke.

Az Európai Bizottság keményen fellép a kartellekkel szemben: míg 1969 és 1999 között 1,4 milliárd euró bírságot vetett ki, 2000 és 2006 között már 6,2 milliárd eurós büntetéssel sújtotta a kartellező vállalkozásokat – mondta **Philip Lowe**, az Európai Bizottság Verseny Főigazgatóságának vezetője. A jelentős bírságokkal a kartellezéstől kívánják elrettenteni a vállalkozásokat, ugyanakkor a bírság elengedésével vagy csökkentésével jutalmazza a kartellről információt szolgáltató – engedékenységi politikában részt vevő – kartelltagokat. A fogyasztók megkárosítása mindig rossz, ráadásul a kartellek a kiszolgáltatót fogyasztókat, az egészségügyet sem kímélik: a vitaminkartell például 30-60 százalékkal emelte az árakat.

A hollandoknál a kartellek elleni erős fellépés akkor kezdődött, amikor egy parlamenti vizsgálóbizottság nyilvánosságra hozta becslését, miszerint az építőiparban tevékenykedő kartellek a forgalom 8,6 százalékával is megkárosítják a fogyasztókat – mondta **Pieter Kalbfleisch**, a holland versenyhatóság vezetője. A kartellekkel szembeni fellépést támogatta a politika és a közvélemény. Rövid idő alatt 350 vállalat adott be engedékenységi kérelmet, 1300 cég bűnös praktikáiról rántva le a leplet.

A GVH által az elmúlt négy évben felderített kartellek a legóvatosabb becslés szerint is 64 milliárd forinttal rövidítették meg a vásárlókat, de a szakirodalom által megfigyelt és valószínűsíthető áremelő hatásokat számítva a veszteség elérheti a 142 milliárdot is – mondta **Nagy Zoltán**. A GVH elnöke aláhúzta, hogy 2002 óta a GVH 20,2 milliárd forint bírságot vetett ki. A milliárdos büntetéseket a kartellben résztvevő vállalkozások úgy tudják

elkerülni, ha engedékenységet folytatnak, azaz információt szolgáltatnak a GVH-nak a visszaélésről. A hivatali segítő leggyorsabb kartelltag teljes bírságelengedésben részesül, és nem fenyegeti az, hogy kartellezés miatt kilitkják közbeszerzésből. A kartellról információt szolgáltató vezetők azt is elkerülhetik, hogy mint a közbeszerzéses kartellért felelős vállalati tisztviselőt akár 5 évi börtönbüntetésre ítélik őket. A kartellekkel szemben a fogyasztók, illetve a pályázatokat kiírók is felléphetnek: értesíthetik a GVH-t, ha kartellgyanús viselkedést tapasztalnak, illetve kártérítési pereket indíthatnak a kartellező vállalkozásokkal szemben.

Az USA-ban a kartellekre jelentős bírság, a kartellért felelős tisztviselőkre pedig börtönbüntetés vár – az elmúlt költségvetési évben 470 millió USD (100 milliárd forint) büntetőjogi bírsággal és 5300 börtönnappal sújtották a bűnös cégeket és a fehérgalléros bűnözőket – mondta **Gerald F. Masoudi**, a USA Igazságügyi Minisztériumának helyettes főállamügyésze. A trend egyértelműen a büntetések szigorítása, míg 1990-ben átlagosan 8 hónapos börtönbüntetéseket szabtak ki, ez mára 16 hónapra nőtt.

"A verseny a gazdasági fejlődés sava - borsza." – jelentette ki **Bienert Guszta**, az Amerikai Kereskedelmi Kamara (AmCham) elnöke, aki beszédében a versenynek a gazdasági fejlődésben és a nemzetközi versenyképesség biztosításában betöltött szerepét hangsúlyozta. Nemzetközi tapasztalatok szerint azokban az országokban és iparágakban születnek a legkiemelkedőbb teljesítő vállalkozások, ahol az állam is támogatja a piacok szabadságát. A tisztességes verseny megléte vagy hiánya közvetlenül befolyásolja a gazdaság hatékonyságát.

A kartellek elleni fellépéssel, **valamint a kiírási feltételek átgondolásával a közbeszerzésben jelentős, akár 20-30 százalékos** árcsökkenést lehetne elérni, mondta Merényi Miklós, a Gazdasági és Közlekedési Minisztérium nemzetközi gazdasági kapcsolatokért felelős szakállamtitkára. **Ez a megtakarítási lehetőség reális, az autópálya-beszerzéseknél hasonló árcsökkenést sikerült megvalósítani. Az utóbbi években számos piac került, illetve kerül megnyitásra, így a villamos energia, földgáz, vasúti teherszállítás piaca**, és fontos, hogy a piaci liberalizációval együtt járjon a piacot, a verseny tisztaságát és a fogyasztók védelmét szolgáló intézmények megerősítése. Szerinte a verseny élénkítése érdekében fontos, hogy a megrendelő ne alkalmazzon versenykorlátozó megkötéseket, de lényeges a jogrendszer fejlettsége, a piaci liberalizáció, valamint a piac és a verseny tisztaságát, a fogyasztók védelmét szolgáló intézmények megerősítése is.

Budapest, 2007. február 20.

Gazdasági Versenyhivatal
Kommunikációs Csoport

További információ:

Mihálovits András

Gazdasági Versenyhivatal
cím: 1054 Budapest, V. ker. Alkotmány u.5.
levél: 1245 Budapest, 5. Pf. 1036
tel: +36-30 618-6618
email: Mihalovits.Andras@gvh.hu
<http://www.gvh.hu>